

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ
ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ**

(другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Освітня програма «Спеціальна освіта (логопедія)»

Спеціалізація
016.01 Логопедія

Спеціальність
016 Спеціальна освіта

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інноваційні технології логопедичної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
Викладач (-і)	Кудярьська Тетяна Романівна
Контактний телефон викладача	(+38) 095 05 20 206
Е-mail викладача	tetianakudiarska@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, всього 90 годин (лекції – 10 год., практичні і семінарські заняття – 20 год., самостійна робота – 60 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	Комунікація відбувається згідно з розкладом занять - очно або дистанційно (посилання для входу є доступним в е-розкладі). Асинхронна комунікація здійснюється впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу на https://d-learn.pnu.edu.ua/ .
Консультації	дистанційно на платформі Google Meet
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є нетрадиційні підходи та методи у вихованні правильного мовлення дітей із порушеннями мовлення.</p> <p><u>Актуальність вивчення дисципліни.</u> Корекційні послуги для дітей із мовленнєвими порушеннями суттєво змінилися впродовж останніх років. З'явилися нові форми та методи, які за короткий проміжок часу змогли підтвердити свою ефективність. Для дітей вони викликають підвищену зацікавленість, оскільки є неординарними й ігровими. Такий підхід дозволяє у незначні терміни підвищити ефективність корекційної роботи учителя-логопеда (дефектолога).</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)	
<p><u>Метою вивчення навчальної дисципліни є</u> сформувати у студентів необхідні знання, які є чинниками їх професійної підготовки до практичної діяльності з дітьми з ООП; ознайомити їх із різновидами інноваційних технологій логопедичної роботи.</p> <p><u>Основні цілі вивчення дисципліни:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити майбутніх педагогів з концептуальними та теоретичними положеннями інноваційних освітніх технологій навчання; - узагальнити інноваційні освітні технології для використання в логопедичній роботі, вчити виявляти їх фундаментальні спільності та виділяти істотні ознаки; - забезпечити оволодіння студентами методикою використання освітніх технологій; - формувати позитивне ставлення і прагнення майбутнього фахівця до творчого оволодіння новими освітніми технологіями; - навчити студентів обирати оптимальні інноваційні технології навчання та корекції відповідно до індивідуальних можливостей дітей із ООП, структури їх порушення та умов; - орієнтувати студентів на педагогічну творчість, самостійність, дослідницьку діяльність. <p>У процесі вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології логопедичної роботи з дітьми з ООП» здобувачі освіти повинні –</p> <p><u>знати:</u></p>	

- зміст понять «інновація в педагогіці», «інноваційні технології»;
- сучасні ефективні технології проведення логопедичної роботи;
- розуміти важливість інноваційного та індивідуалізованого підходу в процесі корекційної роботи з дітьми з ООП;
- різні методики для успішного впровадження нових ідей і нестандартних підходів щодо їх реалізації (креативність).

ВМІТИ:

- поєднувати у своїй професійній діяльності традиційні та інноваційні підходи при здійсненні корекційної роботи;
- спираючись на досвід педагогів-новаторів, розробляти та впроваджувати нововведення в корекційній роботі з дітьми з ООП;
- створювати корекційно-розвивальне середовище, використовуючи інноваційний дидактичний матеріал для навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ);
- генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність);
- вирішувати складні педагогічні ситуації, розуміючи діалектичний зв'язок між традиційним та інноваційним;
- ефективно комунікувати з іншими учасниками освітньо-корекційної роботи на засадах толерантності та співробітництва;
- приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.

Технології навчання: дистанційне навчання, змішане навчання, перевернуте навчання, проєктно-орієнтоване навчання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності (фахові):

- СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з ООП (залежно від спеціалізації).
- СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.
- СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.
- СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.
- СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
- СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.
- СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язберезувального освітнього

середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Програмні результати навчання

РН-2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН-3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з ООП, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН-5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН-13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'я збережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	016 Спеціальна освіта	1	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Теоретичні основи інноваційної діяльності педагогів	2	2	8
Тема 2. Інноваційні технології в логопедії	2	8	22
Тема 3. Інформаційні технології в спеціальній освіті	2	2	10
Тема 4. Вплив розвитку моторики на формування мовлення дітей з ООП	2	4	10
Тема 5. Новітні прийоми подолання порушень усного мовлення дітей із ООП	2	4	10
Загальна кількість годин:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Практичне / семінарське заняття	25
Самостійна робота	20
Тестові завдання (в тому числі творчі роботи)	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Критеріями оцінювання <i>анотацій наукових статей</i> є вміння студента-стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті.</p> <p>Критеріями оцінювання роботи з <i>першоджерелами</i> є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу.</p> <p>Оцінювання <i>повідомлення (доповіді)</i> здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.</p> <p>Оцінювання <i>створених блок-схем, інтелект-карт, проєктів чи відеороликів</i> здійснюється за наступними критеріями: оригінальність подачі, новизна (свіжість) ідеї, використання сучасних комп'ютерних технологій, лаконічність подачі інформації.</p> <p><i>Терміни підготовки робіт:</i> для денної – два тижні після пари в розкладі; для заочної – за 15 днів до початку сесії.</p> <p>Матеріали подавати в електронному варіанті на пошту викладача.</p> <p><i>Критерії оцінювання під час підсумкового контролю</i> Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.</p>
Семінарські заняття	Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань.
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен; форма здачі – комбінована.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ЗВО Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Відвідування занять (відпрацювання за пропуски)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ЗВО Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема умови пропуску занять (відпрацювання), допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ЗВО Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Діяти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ЗВО Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від 31.01.2020р.; № 361 від 31.07.2020р.; № 795 від 31.12.2020р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно з Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно з Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бугера Ю. Ю., Дідик Н. М. Арттерапевтичні методи у роботі корекційного педагога. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : Збірник наукових праць*. К., 2020, Випуск 16, том 2. С. 36-46.
2. Заковоротна Н.О. Су-джок терапія в логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації матеріали VIII Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції (15 лютого 2019 року, м. Суми)*. Суми, 2019. С. 67-71.
3. Круглик О.П., Трофимова Л.П. Мнемотехніка як компенсаторний метод розвитку дітей з порушеннями мовлення дошкільного віку. *Вісник «Української асоціації корекційних педагогів» «Корекційна педагогіка»*, Київ, 2023, випуск 2, С. 78-83.
4. Кудярьська Т.Р., Гринчак Анжела. Лікувальна фізична культура у системі корекційно-розвивальної роботи з дітьми з тяжкими порушеннями мовлення. *Актуальні проблеми спеціальної освіти та інклюзивного навчання: підготовка фахівців*. Збірник матеріалів І науково-методичного семінару (14.09.2022р.) / Упор. С.В.Чупахіна, Т.Б.Качак. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. С.92-95. [Збірник тез_Семінар СОЛ 14.09. 2022\(1\).pdf](#)
5. Кудярьська Т.Р. Інтерактивне навчання, освітні технології, інклюзивна освіта: стан, перспективи удосконалення. /Тетяна Романівна Кудярьська/ Педагогічний факультет; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2021. 184с.
6. Кудярьська Т.Р. Малі форми активного відпочинку як засіб розвитку мовлення на корекційних заняттях. *Освіта, наука та культура України в світі: мобільність, глобалізація, інклюзія: збірник тез Міжнародного науково-практичного симпозиуму, 23-24 серпня 2022 р. за заг. ред. З. П. Ленів*. Львів, 2022. С. 126-130.
7. Кудярьська Т.Р. Полісенсорний підхід у роботі сучасного корекційного педагога. *Актуальні проблеми спеціальної освіти та інклюзивного навчання: підготовка фахівців*. Збірник матеріалів І науково-методичного семінару (14 вересня 2022р.) /Упор. С.В. Чупахіна, Т.Б. Качак. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. С. 9-14. [Збірник тез_Семінар СОЛ 14.09. 2022\(1\).pdf](#)
8. Кудярьська Т.Р. Фізкультхвилинки як засіб розвитку мовлення дітей. Інформаційно-методичний центр. Івано-Франківськ, 2019. 92с.
9. Ласточкіна О.В. Використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності логопеда. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2019. Вип. № 12.
10. Литвиненко В.А. Корекція фонетико-фонематичного недорозвинення мовлення дітей дошкільного віку засобами артпедагогіки : навч.-метод. посібник / В.А.ю литвиненко. – Суми : ПП Кубраков С.Г., 2022. – 144с.
11. Орленко Є. О. Арт-терапевтичні технології розвитку мовлення у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку С.216-219 // *Актуальні проблеми корекційної педагогіки, психології та реабілітації: матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (22 травня 2019 року, м. Суми)*. – Суми: ФОП Цьома С. П., 2019. 272 с.
12. Савінова Н.В., Борулько Д.М., Берегова М.І. Інформаційні технології та технічні засоби корекційного навчання. Навчально-методичний посібник. Миколаїв: видавець Торубара В.В., 2019. 173с.
13. Сокоренко О. В. Логопедичні технології в системі корекційної роботи з дітьми молодшого шкільного віку С.160-162 // *Актуальні проблеми корекційної педагогіки, психології та реабілітації: матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (22 травня 2019 року, м. Суми)*. – Суми: ФОП Цьома С. П., 2019. 272 с.
14. Шарاپова О.В. Лего-технології на логопедичних заняттях. *Логопед*. 2019. № 9 (105). С. 17-26.

Додаткова:

1. Король А.В. Логопедичний супровід сімей засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Актуальні питання корекційної освіти*. 2019. Вип. № 13.
2. Мариновська О.Я. Педагогічна інноватика & Менеджмент інновацій: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ : Місто НВ. 2019. 504с.
3. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта і технології. URL[електронний ресурс]: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1-4.pdf>
4. Професіоналізм. Інновації, творчість – основа розвитку потенціалу учителя Нової української школи: матеріали форуму інновацій (05 червня 2020р., м. Луцьк) / укладачі: Н.А. Поліщук, В.В. Камінська. Луцьк: Волинський ІІПО, 2020. 244с.
5. Хрестоматія з «Інноваційних технологій у ЗВО» / Упорядник Прокопів Л.М. URL:
<https://pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/>
6. Хлистова Г.О. Інтегроване заняття з елементами LEGO-конструювання для дітей із ЗПР. *Логопед*. 2019. № 2 (98). С. 39-41.
7. Цюняк О.П. Професійна підготовка майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності: теоретичні і методичні засади: *Монографія*. 2020. 335 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського представляє електронний каталог періодичних видань.
2. <http://www.library.edu.ua/net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.
3. <http://vognutyi.ru/lib/> – колекція електронних книг.
4. <http://www.mon.gov.ua/> – Міністерство освіти та науки України - офіційний сайт.
5. <http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.
6. <http://uk.wikipedia.org/wiki> – Вікіпедія, вільна енциклопедія.
7. <http://www.npu.edu.ua> (elibr@npu.edu.ua) – Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова.
8. <https://www.ippo.if.ua/biblioteka/> – бібліотека Івано-Франківського інституту післядипломної освіти.
9. <https://vseosvita.ua/library/> – Бібліотека методичних матеріалів для вчителів.
10. <https://www.pedrada.com.ua/> – Портал освітян України.
11. https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzivne-navchannya/korekciini_programy/2-logo-lfk.pdf
12. <https://kyiv8.irc.org.ua/news/09-41-37-28-04-2020/>

Викладач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

_____ Тетяна КУДЯРСЬКА